

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČSR ze dne 24.03.1981, sp. zn. 5 Tz 6/81, ECLI:CZ:NS:1981:5.TZ.6.1981.1

Číslo: 60/1981

Právní věta: Manželka poškozeného není osobou oprávněnou podat svým jménem odvolání ve prospěch poškozeného pro nesprávnost výroku o náhradě škody nebo proto, že takový výrok učiněn nebyl. Takové odvolání by mohla podat jen jménem poškozeného jako jeho zmocněnec.

Soud: Nejvyšší soud České soc. rep.

Datum rozhodnutí: 24.03.1981

Spisová značka: 5 Tz 6/81

Číslo rozhodnutí: 60

Číslo sešitu: 7-8

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Adhezní řízení, Odvolání

Předpisy: 141/1961 Sb. § 245 odst. 1 písm. d
§ 247 odst. 2
§ 253 odst. 1 94/1963 Sb. § 21 odst. 1

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 60/1981 sb. rozh.

Manželka poškozeného není osobou oprávněnou podat svým jménem odvolání ve prospěch poškozeného pro nesprávnost výroku o náhradě škody nebo proto, že takový výrok učiněn nebyl. Takové odvolání by mohla podat jen jménem poškozeného jako jeho zmocněnec.

(Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČSR z 24. 3. 1981 sp. zn. [5 Tz 6/81](#).)

K stížnosti pro porušení zákona podané generálním prokurátorem ČSR Nejvyšší soud ČSR zrušil rozsudek krajského soudu v Hradci Králové ze dne 28. listopadu 1979 sp. zn. 4 To 1861/79 ve výroku o náhradě škody a zamítl odvolání manželky poškozeného J. P. podle § 253 odst. 1 tr. ř. jako odvolání podané neoprávněnou osobou. Dále zrušil výrok o náhradě škody též v rozsudku okresního soudu v Jičíně ze dne 23. října 1979 sp. zn. 1 T 364/79.

Z odůvodnění:

Shora uvedeným rozsudkem okresního soudu v Jičíně byl obviněný F. N. uznán vinným jednak pomocí k trestnému činu opilství podle § 10 odst. 1 písm. c), § 201 tr. zák., jednak trestnými činy

opilství podle § 201 tr. zák., ublížení na zdraví podle § 224 odst. 1, 2 tr. zák. a přečinem proti majetku v socialistickém a v osobním vlastnictví podle § 3 odst. 2 zák. č. 150/1969 Sb. a odsouzen k úhrnnému trestu odnětí svobody v trvání jednoho roku, jehož výkon byl podmíněně odložen na zkušební dobu v trvání tří let. Dále mu byl uložen trest zákazu řízení motorových vozidel na dobu čtyř let a bylo rozhodnuto, že poškozený V. P. se odkazuje se svým nárokem na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních.

Trestná činnost obviněného spočívala podle zjištění okresního soudu jednak v tom, že dne 17. 6. 1979 v době od 14.30 do 17.00 hodin v Radimi, okr. Jičín, společně s V. P. požili asi 0,3 l rumu a potom půjčil V. P. traktor SPZ JC 37-43, který mu byl přidělen JZD Radim, přestože věděl, že V. P. požil větší množství alkoholu, jednak v tom, že téhož dne po 17.00 hod. sám řídil uvedený traktor na silnici mezi obcemi Radim a Dřevěnice, okr. Jičín, a zde v důsledku opilosti (1,67 promile alkoholu v krvi) s traktorem havaroval, přičemž došlo k těžkému zranění V. P., který utrpěl pohmoždění mozkové tkáně, krvácení do mozku, pohmoždění pravé poloviny hrudníku a kyčelního kloubu a tato zranění způsobila jeho dlouhodobou pracovní neschopnost; dále způsobil na traktoru SPZ JC 37-43 škodu ve výši 3370 Kčs. Na základě odvolání okresního prokurátora a manželky poškozeného J. P. krajský soud v Hradci Králové rozsudkem ze dne 28. 11. 1979, sp. zn. 4 To 1861/79 napadený rozsudek podle § 258 odst. 2 tr. ř. z důvodů uvedených v § 258 odst. 1 písm. e) a f) tr. ř. zrušil ve výroku o trestu odnětí svobody a ve výroku, jímž byl poškozený odkázán se svým nárokem na řízení ve věcech občanskoprávních a podle § 259 odst. 3 tr. ř. znovu sám ve věci rozhodl. Obviněnému uložil úhrnný trest odnětí svobody v trvání jednoho roku, pro jehož výkon jej zařadil do první nápravně výchovné skupiny. Podle § 228 odst. 1 tr. ř. dále rozhodl o povinnosti obviněného F. N. zaplatit poškozenému V. P. částku 3980 Kčs jako náhradu škody; v ostatních výrocích zůstal rozsudek soudu prvního stupně nedotčen.

Proti rozsudku krajského soudu podal generální prokurátor ČSR ve prospěch obviněného stížnost pro porušení zákona, kterou odůvodnil tím, že přiznáním nároku poškozenému porušil tento soud zákon v ustanovení § 228 odst. 1 tr. ř. Podle jeho názoru se obviněný dopustil trestné činnosti při plnění úkolů JZD, jehož byl členem, a za škodu vzniklou jeho jednáním třetím osobám neodpovídá přímo on sám, ale JZD.

Nejvyšší soud ČSR přezkoumal podle § 267 odst. 1 tr. ř. z podnětu podané stížnosti pro porušení zákona správnost a zákonnost všech výroků napadeného rozhodnutí, jakož i řízení, které mu předcházelo, a dospěl k závěru, že zákon byl porušen, a to ještě v širším rozsahu než je stížností vytýkáno.

Odvolací soud rovněž pochybil, pokud z podnětu odvolání okresního prokurátora a manželky poškozeného kromě jiného zrušil napadený rozsudek ve výroku o náhradě škody a sám ve věci rozhodl tak, že podle § 228 odst. 1 tr. ř. uložil obviněnému povinnost nahradit poškozenému škodu způsobenou trestnou činností v částce 3900 Kčs. Krajský soud v Hradci Králové pochybil ovšem již tím, že odvolání podané manželkou poškozeného v rámci veřejného zasedání vůbec projednával a nepostupoval podle § 253 odst. 1 tr. ř. V ustanovení § 246 odst. 1 tr. ř. jsou taxativně vypočteny osoby, které jsou oprávněny napadnout rozsudek odvoláním. Mezi těmito osobami je uveden též poškozený [§ 246 odst. 1 písm. d) tr. ř.]. Ustanovení § 247 odst. 2 tr. ř. rozšiřující okruh osob oprávněných podat proti rozsudku odvolání se netýká poškozeného. Ustanovení § 50 tr. ř. poskytuje poškozenému možnost nechat se zastupovat v trestním řízení zmocněncem, jehož oprávnění (včetně práva podat za poškozeného opravný prostředek) jsou vymezena v § 51 tr. ř. V dané věci byl zmocněncem poškozeného na základě plné moci advokát JUDr. J. K. Tento zmocněnec však proti rozsudku okresního soudu odvolání za poškozeného nepodal, a jak vyplývá z obsahu písemného odvolání podaného manželkou poškozeného J. P., to ani neměl v úmyslu. Manželka poškozeného není osobou se samostatným odvolacím právem a neměla tedy oprávnění podávat opravný prostředek svým jménem. Neměla však ani postavení zmocněnce zejména s ohledem na to, že podání opravného

prostředku nepatří mezi běžné záležitosti a úkony předpokládané ustanovením § 21 odst. 1 zák. č. 94/1963 Sb., o rodině a zmocnění poškozeného soudu nepředložila. Odvolací soud byl oprávněn přezkoumat napadený rozsudek ve smyslu § 254 odst. 1 tr. ř. v celém rozsahu včetně výroku o náhradě škody z podnětu odvolání okresního prokurátora (§ 246 odst. 1 písm. a/ tr. ř.). Odvolání podané manželkou poškozeného však měl zamítnout podle § 253 odst. 1 tr. ř. jako odvolání podané neoprávněnou osobou. Protože tak neučinil, porušil zákon též v ustanovení § 253 odst. 1 tr. ř.